

Kunnan ja työvoimaviranomaisen yhteisen kotoutumishjelman kuvaus eli kotoutumisen alkuvaiheen palvelut kunnan näkökulmasta

Raisio, Naantali, Mynämäki, Masku ja Rusko muodostavat yhteistoiminta-alueen kotikunnan vastuulla olevien kotoutumispalvelujen toteuttamiseksi. Yhteistoiminta-alueen kunnat laativat kuntalain 54 §:n mukaisen sopimuksen viranomaistehtävien hoitamisesta. Raision kaupunki huolehtii kotoutumishjelman suunnittelusta yhteistyössä työvoimaviranomaisen kanssa sekä sen edellyttämien lakisääteisten palvelujen järjestämisestä yhteistoiminta-alueella siltä osin, kun järjestämisvastuu on kotikunnalla. Lisäksi Raision kaupunki toimii yhteistyötahona työvoimaviranomaiseen kotoutumishjelman toteuttamisessa.

Yhteistoiminta-alueen kuntien ja työvoimaviranomaisen yhteisen kotoutumishjelman laadintaa koordinoi Raision kaupungin yritys- ja työllisyyspalvelut, joiden osana toimii Raision kaupungin kotoutumispalvelut.

Kuntien yhteyshenkilöt

Raisio: Terhikki Mäkelä, vastaava maahanmuuttokoordinaattori

Naantali: Lassi Rosala, elinkeino- ja työllisyyspäällikkö

Rusko: Tuuli Jansson, elinvoimakoordinaattori

Mynämäki: Anu Saarni, hyvinvointipäällikkö

Masku: Lauri Hyttinen, elinkeinopäällikkö

Kotoutumishjelmalla tarkoitetaan kunnan ja työvoimaviranomaisen yhdessä järjestämää maahanmuuttajan kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuutta (KotoL 5 §).

Työnhakija-asiakkaiden osalta kunnan tehtäviksi säädettyjen toimenpiteiden ja palvelujen toteuttamisesta on pääosin järjestämisvastuussa työvoimaviranomainen (KotoL 3§). Raisio, Naantali, Mynämäki, Masku ja Rusko kuuluvat Turun työllisyysalueeseen, jossa työvoimaviranomaisena toimii Turun kaupunki. Kuitenkin henkilöasiakkaiden lähipalvelujen osalta Turun kaupunki on delegoinut palvelujen tuottamisen Raision kaupungin viranhaltijoille. Siltä osin, kun myös työnhakija-asiakkaiden palvelu on kotikunnan järjestämisvastuulla, palvelujen järjestämistä kuvataan tässä dokumentissa.

Kotoutumishjelmaa koskeva asiakasviestintä toteutetaan yhteistyössä sopimuskuntien kanssa. Sopimuskunnat viestittävät kotoutumishjelmasta ja tarjottavista kotoutumispalveluista mm. verkkosivuillaan ja eri viestintäkanavissa.

Kotoutumishjelman toteutumista seurataan mm. seuraavilla tavoilla:

- Keräämällä asiakaspalautetta
- Yhteistyötahojen säännöllisillä kokoontumisilla
- Alueellisen maahanmuutto- ja monikulttuurisuustoimikunnan kautta
- Yhteistoiminta-alueen kuntien tilastollisten tunnuslukujen kautta

Kotoutumisohjelma on jatkuvasti muokkautuva ja kehittyvä palvelukokonaisuus. Sen sisältö muodostuu aina yhteistoiminta-alueen kuntien maahanmuuttotilanteen ja asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti.

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14§)

Kohderyhmät

Kunnan on laadittava viipymättä osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi maahanmuuttajalle, jonka ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröimisestä on kulunut enintään kolme vuotta, jos hän:

- 1) on työtön työnhakija;
- 2) on 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettu henkilö;
- 3) saa lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista lasten kotihoidon tukea;
- 4) pyytää arviointia tai hänestä tehdään 9 §:ssä tarkoitettu yhteydenotto ja hänen arvioidaan sitä tarvitsevan;
- 5) saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettua toimeentulotukea; (9.7.2026/706)
- 6) on 2 §:n 6 momentissa tarkoitettu lapsi tai nuori; tai
- 7) on ihmiskaupan uhri.

Palveluiden järjestäminen, vastuutahot ja yhteistyö

Palvelu järjestetään Raision kaupungin omana toimintana. Kotoutumispalveluiden viranhaltija arvioi yhteistyössä asiakkaan kanssa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen. Mikäli asiakkaalla on monialaisia palvelutarpeita, arviointi tehdään yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä työvoimapalveluiden kanssa.

2. Kotoutumissuunnitelman laatiminen (KotoL 16 ja 17 §)

Kohderyhmät

Kohdassa 1 mainitut asiakaryhmät, jollei suunnitelman laatiminen ole ilmeisen tarpeetonta.

Palveluiden järjestäminen, vastuutahot ja yhteistyö

Palvelu järjestetään Raision kaupungin omana toimintana. Kotoutumispalveluiden viranhaltija laatii yhdessä asiakkaan tai asiakasperheen kanssa kotoutumissuunnitelman. Mikäli asiakkaalla on monialaisia palvelutarpeita, suunnitelma laaditaan yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25 §)

Kohderyhmät

Asiakkaat, joiden kotoutumissuunnitelmaan on palvelutarpeen arvioinnin perusteella kirjattu monikielinen yhteiskuntaorientaatio.

Palveluiden järjestäminen, vastuutahot ja yhteistyö

Yhteiskuntaorientaatio järjestetään yhteistyössä Turun työllisyysalueen kanssa siten, että työllisyysalueen järjestämään yhteiskuntaorientaatioon voidaan ohjata myös muita kuin työnhakijoita.

5. Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä

Kohderyhmät

Kotoutumispalvelujen asiakkaat, joilla erityisiä koulutustarpeita

Palveluiden järjestäminen, vastuutahot ja yhteistyö

Raision kaupunki voi järjestää kotoutujille myös muuta kielitaitoa ja kotoutumista edistävää koulutusta ja ohjata asiakkaita muihin soveltuviin palveluihin. Muita palveluita ovat mm. mentoritoiminta sekä eri hankkeiden järjestämät palvelut. Kustannusten korvaamisesta sovitaan erikseen asiakkaan kotikunnan kanssa.

6. Kotoutumishjelman aikainen ohjaus ja neuvonta (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

Kohderyhmät:

Kaikki kotoutuja-asiakkaat palvelutarpeen mukaisesti.

Palveluiden järjestäminen, vastuutahot ja yhteistyö

Kotoutumissuunnitelman aikainen ohjaus ja neuvonta sisältää asiakkaan/asiakasperheen elämäntilanteen ja tarpeiden mukaista tukea eri elämänalueilla. Perheiden tukeen kuuluu lisäksi teemoja liittyen mm. vanhemmuuteen, lastenkasvatukseen, varhaiskasvatukseen, lasten koulunkäyntiin ja harrastuksiin. Ohjauksen tavoitteena on myös tukea asiakkaan voimavaroja lisäämällä tietoa ja ymmärrystä kotoutumisen prosessista, vastaanottavan yhteiskunnan kulttuurista ja tavoista sekä oman äidinkielen ja kulttuurin merkityksestä osana kotoutumista. Raision kaupungin kotoutumispalveluiden henkilöstössä on eri kielten osaamista minkä lisäksi hyödynnetään tulkkipalveluita.

Palveluissa hyödynnetään laajaa palvelu- ja yhteistyöverkostoa, joka kattaa sekä viranomaisia että yhdistyksiä ja muita kolmannen sektorin toimijoita. Työskentelyssä pyritään verkostomaiseen työotteeseen ja yhteistyöhön asiakkaan/asiakasperheen kannalta keskeisten toimijoiden kanssa. Asiakasta ohjataan aktiivisesti myös vapaamuotoisiin palveluihin ja harrastustoimintaan tavoitteena tukea asiakkaan/asiakasperheen osallisuutta yhteiskunnassa.

Ohjausta annetaan sekä Raision kotoutumispalveluiden toimitiloissa Martinkatu 8:ssa, että jalkautuen sopimuskuntiin tai tarvittaessa myös kotikäynnein. Asiakkaan tarpeiden mukaan työntekijä jalkautuu eri kohteisiin tutustuttamaan asiakasta lähipalveluihin.

7. Muut kunnan järjestämisvastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi

Yleinen ohjaus- ja neuvonta maahanmuuttajille, ns. Monineuvo-palvelu (KotoL 10§)

Kohderyhmä:

Kaikki kunnassa asuvat maahanmuuttajat ja kotoutuja-asiakkaat.

Palveluiden järjestäminen, vastuutahot ja yhteistyö

Raision kaupunki tarjoaa kaikille yhteistoiminta-alueen kuntien maahanmuuttaja-asiakkaille matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa sekä perustietoa suomalaisesta yhteiskunnasta. Palvelu perustuu

Monineuvo-hankkeen aikana saatuihin kokemuksiin. Neuvontaa ja ohjausta voidaan tarjota useilla eri kielillä Raision kaupungin oman henkilöstön toimesta ja tarvittaessa tulkkeja hyödyntäen. Suuremmille kieliryhmille palvelua voidaan hankkia myös ostopalveluna. Tarvittaessa asiakas ohjataan aina jatko-ohjaukseen palveluista vastuussa olevan tahon puoleen.

Asiakkaiden vastaanotto tapahtuu Raisiossa yritys- työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimitiloissa Martinkadulla minkä lisäksi neuvontaa voidaan tarvittaessa järjestää myös muissa sopimuskunnissa. Neuvontaa ja ohjausta annetaan sekä ilman ajanvarausta päivystysaikana että ajanvarauksella. Palvelua annetaan myös monikanavaisesti sähköpostilla, puhelimitse tai videoyhteydellä.

Kotoutumisen palvelukokonaisuus kunnissa

Kotoutumisohjelman kehittämisessä ja palvelujen toteuttamisessa hyödynnetään kuntien ekosysteemejä kokonaisuutena. Kotoutumisohjelman tavoitteena on edistää kiinnittymistä paikallisyhteisöön, aktiivista kuntalaisuutta ja mahdollisuuksia hyödyntää kuntien palveluita täysimääräisesti. Kotoutujien sijoittumista työmarkkinoille ja koulutuksiin edistää myös kotoutumispalveluiden sijoittuminen samaan palveluyksikköön työllisyys- ja yrityspalveluiden kanssa.